

PRANEŠIMAS SPAUDAI
2019 m. sausio 31 d. Vilnius

Šilumininkų prognozė: sausio mėnesio sąskaitos bus apie 15 proc. didesnės nei pernai.

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos preliminariais duomenimis, gyventojus pasiekiančios sausio mėnesio sąskaitos už centralizuotai tiekiamą šilumą bus apie 15 proc. didesnės nei 2018-ųjų sausį.

Šį sausį vidutinė lauko oro temperatūra Lietuvoje siekė apie $-3,8^{\circ}\text{C}$ šalčio, 2018 metų sausio mėnesį – apie $-1,5$ laipsnius šalčio. Dėl daugiau kaip 2 laipsniais žemesnės vidutinės lauko oro temperatūros šį sausį daugiabučiuose buvo suvartota apie 9 proc. daugiau šilumos nei 2018-ųjų sausio mėnesį. Mokėjimų už šilumą dydį papildomai lėmė ir 6 proc. padidėjusi šilumos kaina dėl pabrangusio kuro.

Šilumos energijos suvartojimas pastatuose yra proporcingas temperatūrų skirtumui tarp vidaus patalpų ir lauko oro temperatūrų. Esant vidutinei patalpos temperatūrai apie $+18^{\circ}\text{C}$ lauko oro įtaką, lyginant 2018 ir 2019 metų sausio mėnesiais, galima išreikšti formule:

$$\frac{Q(2019 \text{ m. sausis})}{Q(2018 \text{ m. sausis})} = \frac{18^{\circ}\text{C} - (-3,5^{\circ}\text{C})}{18^{\circ}\text{C} - (-1,5^{\circ}\text{C})} \times 100\% = 9\%$$

Taigi, preliminariai galime teigti, kad pastatas 2019 metų sausį sunaudos 9 proc. daugiau energijos toms pačioms patalpoms šildyti nei 2018 m. sausį, jei pastate neįvyko esminių energijos vartojimą įtakančių pasikeitimų (pvz. renovacija). Žinoma, įtakos dar turi ir kitos klimato sąlygos: vėjo greitis, drėgnumas ir kt.

Pirminiausiu duomenimis, 60 kv. metrų ploto buto savininkas šildymui tipiniuose senos statybos neapšiltintuose daugiabučiuose, kuriuose gyvena dauguma gyventojų, šių metų sausio mėnesį vidutiniškai išleis 90 eurų. Toks butas vidutiniškai suvartojo apie 1500 kWh (25 kWh/1 kv. m.) šilumos.

Prieš metus dėl šiltesnių orų tam pačiam plotui apšildyti vidutiniškai prirėkė apie 1380 kWh (23 kWh/1 kv. m.), o vidutinės sąskaitos už šią šilumą sudarė apie 78 eurus.

Mažiausiai energijos naudojančiuose naujos statybos daugiabučiuose 60 kv. metrų ploto butų šildymui šių metų sausį vidutiniškai suvartota apie 600 kWh (10 kWh/1 kv. m.). Čia mokėjimai už šilumą buvo mažiausi ir sudarė apie 36 eurus.

Daugiausia šilumos vartojo butai senuose ir pačios prasčiausios būklės šalies daugiabučiuose, kuriuose šildymui sausį reikėjo vidutiniškai apie 2300 kWh šilumos (38 kWh/1 kv. m.). Tai gyventojams vidutiniškai kainavo apie 137 eurus.

Šilumos suvartojimo apimtys kokybiškuose ir gerai prižiūrimuose namuose, lyginant su prastos būklės aplaidžiais administruojamais daugiabučiais, skyrėsi net devynis kartus.

Šį sausį vidutinė šilumos kaina Lietuvoje buvo 6,0 euro ct/kWh su PVM, prieš metus – 5,65 euro ct/kWh su PVM. Šilumos kainų padidėjimą lėmė gamtinių dujų ir biokuro įsigijimo kaštų didėjimas „Baltpool“ biržoje.

Anot Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos prezidento Valdo Lukoševičiaus, šilumos ūkio gamybos ir perdavimo sistemos yra modernizuotos ir veikia efektyviai. Čia šilumos kainų mažinimo rezervai tampa išsemti, todėl šiandien pagrindinis veiksnys, lemiantis mokėjimų už šilumą dydį, yra šilumos suvartojimo mastas daugiabučiuose.

Šilumininkai atkreipia dėmesį, kad įtakos šilumos suvartojimui turi ne tik lauko oro temperatūra, bet ir daugiabučių bei jų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų būklė, jų priežiūra ir eksploatavimas.

Už tai atsakingi daugiabučių administratoriai ir šildymo bei karšto vandens sistemų prižiūrėtojai. Šios organizacijos taip pat privalo analizuoti, kodėl namas suvartoja daug šilumos, ir apie priežastis informuoti gyventojus. Būtent administratoriai ir prižiūrėtojai, kuriems gyventojai kas mėnesį moka atskirą mokestį, yra atsakingi už šilumos taupymą namo viduje, tolygų visų pastato patalpų šildymą ir karšto vandens tiekimą. Prižiūrėtojų veiklą kontroliuoja Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos.

Šilumos tiekimo įmonės atsakingos už nenutrūkstamą šilumos tiekimą vartotojams iki pastatų įvadų. Šilumininkai gyventojams taip pat teikia sąskaitas už šilumą, apskaitytą įvadinio šilumos skaitiklio ir paskirstytą pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytą metodiką. Komisija kontroliuoja šilumos tiekimo įmones ir kiekvieną mėnesį skelbia šilumos kainas kiekviename mieste.

Lietuvoje yra apie 700 tūkst. butų, aprūpinamų centralizuotai tiekiamą šilumą. Apie 118 tūkst. butų yra labai prastos būklės namuose. Dar apie 409 tūkst. butų yra senuose, sovietinės statybos, neapšiltintuose daugiabučiuose. Apie 47 tūkst. butų yra iš dalies modernizuotuose namuose, apie 71 tūkst. yra visiškai atnaujintuose daugiabučiuose, apie 57 tūkst. butų yra naujos statybos namuose, pastatytuose po 1993 metų.

Prognozuojami mokėjimai už šilumą š.m. sausio mėn., lyginant su 2018 m. sausiu ir 2018 m. gruodžiu

Sovietinės statybos tipinis daugiabutis, neapšiltintas, su senomis nesubalansuotomis vidaus šildymo ir karšto vandens sistemomis	2019 m. sausis (-3,5 C)	2018 m. sausis (-1,5 C)	2018 m. gruodis (-1,0 C)
Šilumos suvartojimas 1 m2 šildymui	25 kWh/m2	23 kWh/m2	22 kWh/m2
Šilumos suvartojimas 60m2 buto šildymui	1500 kWh/butui	1380 kWh/butui	1320 kWh/butui
Vidutinė šilumos kaina su 9 proc. PVM	6,0 euro ct/kWh	5,65 euro ct/kWh	5,85 euro ct/kWh
60 m2 butas per mėnesį mokėjo	90 Eur/men	78 Eur/men	77 Eur/men

Naujos statybos, renovuotas daugiabutis	2019 m. sausis	2018 m. sausis	2018 m. gruodis
Šilumos suvartojimas 1 m2 šildymui	10 kWh/m2	9 kWh/m2	8 kWh/m2
Šilumos suvartojimas 60m2 buto šildymui	600 kWh/butui	540 kWh/butui	480 kWh/butui
Vidutinė šilumos kaina su 9 proc. PVM	6,0 euro ct/kWh	5,65 euro ct/kWh	5,85 euro ct/kWh
60 m2 butas per mėnesį mokėjo	36 Eur/men	31 Eur/men	28 Eur/men

Senas, labai prastos būklės daugiabutis	2019 m. sausis	2018 m. sausis	2018 m. gruodis
Šilumos suvartojimas 1 m2 šildymui	38 kWh/m2	33 kWh/m2	32 kWh/m2
Šilumos suvartojimas 60m2 buto šildymui	2280 kWh/butui	1980 kWh/butui	1920 kWh/butui
Vidutinė šilumos kaina su 9 proc. PVM	6,0 euro ct/kWh	5,65 euro ct/kWh	5,85 euro ct/kWh
60 m2 butas per mėnesį mokėjo	137 Eur/men	112 Eur/men	112 Eur/men